

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2024/119

Karar Sayısı : 2024/120

Karar Tarihi : 27/6/2024

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Elmadağ Sulh Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'na 28/3/2023 tarihli ve 7445 sayılı Kanun'un 34. maddesiyle eklenen 17/B maddesinin (1) numaralı fıkrasının Anayasa'nın 9., 10., 35., 36. ve 141. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Ortaklığın giderilmesiyle ilgili arabuluculuk görüşmelerinde vesayet altına alınan kişinin taşınmazlarının satışına izin verilmesi talebi üzerine yapılan yargılamada itiraza konu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un 17/B maddesinin itiraz konusu (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“(1) Taşınmazın devrine veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasına ilişkin uyuşmazlıklar arabuluculuğa elverişlidir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Muhammed Nuri ÖZGÜR tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. İtiraz konusu kuralda taşınmazın devri veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasına ilişkin uyuşmazlıklarda ihtiyari olarak arabuluculuk yoluna başvurulabileceği düzenlenmiştir. Kanun'un 18/B maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde ise taşınır ve taşınmazların paylaşılmasına ve ortaklığın giderilmesine ilişkin uyuşmazlıklarda arabulucuya başvurulması dava şartı olarak öngörülmüştür.

4. Bakılmakta olan davada vesayet altına alınan kişinin paydaş olduğu taşınmazlarda ortaklığın giderilmesi davası açılmadan önce dava şartı olan arabuluculuk yoluna başvurulmuş ve bu kapsamda vasi tarafından Mahkemeden arabuluculuk sözleşmesi ile taşınmazların devrine izin verilmesi talep edilmiştir. Taşınmazın devrine veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasına

ilişkin uyuşmazlıkların ihtiyari arabuluculuğa elverişli olduğuna ilişkin kuralın bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

5. Açıklanan nedenle kuralın itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'na 28/3/2023 tarihli ve 7445 sayılı Kanun'un 34. maddesiyle eklenen 17/B maddesinin (1) numaralı fıkrasının itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 27/6/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR